

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
 tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
 teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

**Odluka o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke
 ("Narodne novine", br. 120/2016. i 14/2017.)**

- ODGOVORI NA UPITE -

Područje:	Članak 3. točka 6.
Tema:	Propisivanje ulaznih podataka sustava
Broj pitanja:	374
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. ažurirano: 26. veljače 2010. i 28. travnja 2017.
Pitanje:	Što se misli pod propisivanjem ulaznih podataka sustava? Da li to znači da za svaku kategoriju imovine/obveze kreditna institucija mora propisivati vrstu kamatne stope, ugrađene opcije i sl.?
Odgovor:	Sukladno članku 3. Odluke kreditna institucija je dužna uspostaviti interni sustav upravljanja kamatnim rizikom u knjizi banke i u skladu s vlastitim profilom rizičnosti, između ostalog (točka p. stavka 3. članka 3., propisati i ulazne podatke sustava koji će na odgovarajući način odražavati utjecaj na promjenu ekonomske vrijednosti te kreditne institucije. U skladu s politikama kreditne institucije, a vodeći računa o njenom rizičnom profilu potrebno je propisati vrstu kamatne stope, dospijeća, vrijeme do slijedeće promjene kamatne stope za svaku kategoriju imovine/obveze, koji će na odgovarajući način odražavati utjecaj na promjenu ekonomske vrijednosti kreditne institucije.

Područje:	Članak 5.
Tema:	Raspoređivanje pozicija za potrebe izrade izvješća o kamatnom riziku u knjizi banke
Broj pitanja:	1701
Datum objave odgovora:	19. ožujka 2014.
Pitanje:	Vezano za izradu Izvješća o kamatnom riziku u knjizi banke u skladu s Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke odnose li se odredbe članka 11.a stavka 5. Zakona o potrošačkom kreditiranju na kredite koji su indeksirani švicarskim frankom? Koja je kamatna stopa primjenjiva na portfelj kredita građana uz valutnu klauzulu u CHF kod kojih je tečaj ugovorene strane valute u odnosu na ugovoreni tečaj na dan prvog

	korištenja kredita aprecirao za više od 20%?
Odgovor:	U skladu s člankom 11.a stavkom 5. Zakona o potrošačkom kreditiranju kamatna stopa na ove kredite je objavljena i zakonski definirana od strane Hrvatske narodne banke te nepromjenljiva. Mišljenja smo da ove kredite za potrebe izvješćivanja u skladu s Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke treba tretirati kao kredite s fiksnom kamatnom stopom koje treba rasporediti u vremenske zone prema preostalom roku do dospeljeća. U skladu s tim smatramo da se ne radi o kreditima s ugrađenom opcijom.

Područje:	Članak 5. Odluke
Tema:	Metodologija izračuna promjene ekonomske vrijednosti
Broj pitanja:	218
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. ažurirano: 26. veljače 2010. , brisano 28. travnja 2017.
Pitanje:	Da li se metoda neto sadašnje vrijednosti može primjenjivati kao osnovna metoda za mjerenje promjene ekonomske vrijednosti kapitala?
Odgovor:	Kreditne institucije su dužne primijeniti metodologiju izračuna promjene ekonomske vrijednosti kreditne institucije propisanu temeljem članka 5. Odluke. To znači da KI mogu primjenjivati samo pojednostavljeni izračun procjene promjene ekonomske vrijednosti knjige banke uz primjenu standardnog kamatnog šoka na pozicije knjige banke po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno.

Područje:	Članak 5. stavak 1.
Tema:	Korištenje pretpostavki o dospeljeću obveza s kratkim ugovornim dospeljećem, ali koje se ponašaju dugoročno
Broj pitanja:	120/2017
Datum objave odgovora:	ažurirano 19. prosinca 2017.
Pitanje:	Mogu li se prilikom izrade izvješća o kamatnom riziku koristiti pretpostavke o dospeljeću obveza s kratkim ugovornim dospeljećem, ali koje se ponašaju kao dugoročne obveze. Navedeno se radi u cilju što realnijeg prikazivanja izloženost kamatnom riziku. Naime, uspostavljen je mjesečni sustav praćenja obnavljanja oročenih depozita, prate se stanja i trendovi depozita, stalnost i stabilnost depozitne baze obzirom na vrstu kamatne stope, valutu, rezidentnost i ročnost. Vezano uz kreditne proizvode u sektoru stanovništva klijentima se nudi ugovaranje fiksne kamatne stope na dugoročne plasmane te imajući u vidu zadnje objavljene Mjere HNB-a za ublažavanje kamatnog rizika potrošača, smatra se da bi korištenjem predmetnih pretpostavki realnije prikazivali izloženost kamatnom riziku.
Odgovor:	Prema članku 3. stavku 3. u točki (j) Odluke kreditna institucija je dužna imati dobro obrazložene, sveobuhvatne i dokumentirane politike koje pokrivaju sve elemente povezane s kamatnim rizikom u knjizi banke, a koji je primjeren vrsti, opsegu i složenosti poslova te u skladu sa njenim profilom rizičnosti. Pri tome je potrebno, između ostalog, obuhvatiti tretman ponašanja tekućih i štednih računa i pretpostavljeno dospeljeće obveza s kratkim ugovornim dospeljećem, ali koje se ponašaju kao dugoročne obveze. Kreditna institucija je dužna uspostaviti sustav mjerenja kamatnog rizika u

	<p>knjizi banke koji obuhvaća značajne izvore kamatnog rizika što je propisano točkom (n) istog članka Odluke.</p> <p>Nadalje, prema članku 4. stavka 6. točki (2) Odluke za potrebe mjerenja i ocjene negativnog utjecaja kamatnog rizika u knjizi banke na neto kamatni prihod ili dobit te na ekonomsku vrijednost knjige banke kreditna institucija je dužna razmotriti i ocijeniti utjecaj pretpostavki o ponašanju klijenata u vezi s depozitima bez ugovorenog dospijeća te pretpostavki o dospijeću obveza s kratkim ugovornim dospijećem, ali koje se ponašaju kao dugoročne obveze. Iznimno od navedenih odredbi iz članka 4. stavka 6. Odluke, a temeljem članka 5. stavka 1. Odluke, kreditna institucija može primjenjivati pojednostavljeni izračun procjene promjene ekonomske vrijednosti knjige banke. U tom slučaju, a kako je određeno članka 5. stavkom 3. Odluke pozicije s fiksnom kamatnom stopom raspoređuju se u vremenske zone prema roku preostalom do dospijeća.</p> <p>Stoga, ukoliko je kreditna institucija procijenila da je u cilju upravljanja kamatnim rizikom potrebno realnije prikazati izloženost istom te se pri tom procjenjuje da odredbe iz <i>Pojednostavljenog izračuna procjene promjene ekonomske vrijednosti knjige banke</i> iz članka 5. Odluke više nisu primjerene u slučaju predmetne kreditne institucije, može se na odgovarajući način izmijeniti dosadašnji sustav mjerenja i ocjene kamatnog rizika u knjizi banke.</p> <p>Pri tome skrećemo pozornost da je, u skladu s člankom 3. stavkom 3. točke (n) Odluke te u cilju rizično osjetljivije primjene odredbi članka 4. Odluke, potrebno za sve značajne izvore kamatnog rizika kreditne institucije napraviti procjenu materijalnosti učinaka različitih pojava oblika kamatnog rizika iz pojedinih rizičnih pozicija te u skladu s tim napraviti prilagodbu dosada korištenih mapiranja rizičnih pozicija temeljenih na odredbama iz članka 5. Odluke te dijela 2.1. Upute za jedinstvenu primjenu Odluke (koji se odnosi na tretman pojedinih pozicija za potrebe pojednostavljenog izračuna iz članka 5. Odluke). Navedena procjena materijalnosti učinka iz pojedinih pozicija kao izvora kamatnog rizika, a za koje bi bilo potrebno uspostaviti rizično osjetljiviji sustav mjerenja od onog iz članka 5. Odluke, obuhvaća sve rizično osjetljive pozicije kreditne institucije obuhvaćene Odlukom, a ne samo primljene oročene depozite i kreditne proizvode u sektoru stanovništva.</p>
--	---

Područje:	Članak 5. stavak 3. Odluke
Tema:	Tretman kredita za međufinanciranje kod stambenih štedionica
Broj pitanja:	407
Datum objave odgovora:	26. veljače 2010.
Pitanje:	Pitanje se odnosi na tretman kredita za međufinanciranje. Specifičnost ovog proizvoda je u tome što je anuitet otplate kroz cijelo otplatno razdoblje (2 godine) nepromjenjiv uz fiksnu kamatu. Nakon razdoblja od 24 mjeseci, anuitet i dalje ostaje isti dok se kamatna stopa mijenja. Pitanje glasi: da li ovakav proizvod tretirati kao pozicije s promjenjivom kamatnom stopom

	koje će se raspoređivati prema vremenu do sljedeće promjene kamatne stope, ili se može tretirati ove pozicije kao one s fiksnom kamatnom stopom koje se onda raspoređuju u vremenske zone prema preostalom vremenu do dospijeća (s obzirom da je anuitet fiksni, te da su kamatne stope unaprijed zadane i fiksne)
Odgovor:	Iz navedenog u dopisu, a u skladu s odredbama članka 5. stavka 3. Odluke o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke proizvod koji se navodi u dopisu potrebno je tretirati kao pozicija s fiksnom kamatnom stopom koja se raspoređuje u vremenske zone prema preostalom vremenu do dospijeća.

Područje:	Članak 5. stavak 3. Odluke
Tema:	Tretman primljenih depozita stanovništva kod stambenih štedionica
Broj pitanja:	408
Datum objave odgovora:	26. veljače 2010.
Pitanje:	Pitanje se odnosi na tretman primljenih depozita stanovništva (oročeni depoziti s bonus kamatom). Jedan od izvora sredstava stambene štedionice su depoziti koji se sklapaju sa štedišama na rok od 5god. U prve dvije godine štednje kao pogodnost stambena štedionica daje bonus kamatu, koja nakon isteka druge godine štednje prelazi u redovnu kamatnu stopu na oročene depozite. Znači, stambena štedionica ove depozite tretira kao oročenu štednju na period od 5 god. i bez obzira na bonus kamatu, koja se raspoređuje u vremenske zone prema preostalom vremenu do dospijeća, a ne prema vremenu do sljedeće promjene kamatne stope. Vas zanima da li je to ispravno tumačenje?
Odgovor:	Analogno tretmanu pozicija danih kredita primljene depoziti stanovništva koji su ugovoreni s fiksnom kamatnom stopom (uz pogodnost tzv. bonus kamate) potrebno je razvrstati u pozicije s fiksnom kamatnom stopom prema preostalom vremenu do dospijeća.

Područje:	Članak 5. stavak 4.
Tema:	Depoziti uz promjenjivu kamatnu stopu
Broj pitanja:	336
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009.
Pitanje:	Ukoliko je kreditna institucija ugovorila depozit uz promjenjivu kamatnu stopu na način da u ugovoru stoji da je stopa određena 3M LIBORom uvećan za 200bp, ali taj <i>spread</i> se može promijeniti odlukom Uprave, da li se takav depozit uključuje u izvješće EVKI AKS ili EVKI PKS?
Odgovor:	Budući je izvjesno da će se kamatne stope uz dogovoreni LIBOR mijenjati ovisno o tržišnim uvjetima bez obzira da li će se ugovoreni <i>spread</i> mijenjati temeljem odluke uprave, depozit s ovako dogovorenom kamatnom stopom treba uključiti u izvješće EVKI PKS.

Područje:	Članak 5. stavak 4. Odluke
Tema:	Raspoređivanje pozicija u EVKI obrascu
Broj pitanja:	882

Datum objave odgovora:	22. travnja 2010.
Pitanje:	Kako prikazati pozajmicu koja u cijelom iznosu dospijeva 30.06.2012.? Obračun kamate je tromjesečni, a kamatna stopa je vezana na 6 mjeseci EURIBOR + 1,75%? Usklađuje se svakog 01.01. i 01.07. godišnje. Da li je ispravno cijeli iznos glavnice rasporediti u obrazac EVKI PKS u vremenski razred 1-3 mjeseci ili 3-6 mjeseci?
Odgovor:	Člankom 5. stavkom 4. Odluke propisano je da se pozicije s promjenljivom kamatnom stopom raspoređuju u vremenske zone prema roku do slijedeće promjene kamatne stope. Budući se u primjeru koji navodite kamatne stope mijenjaju 6 mjesечно i to: 1. siječnja i 1. srpnja potrebno je cijeli iznos glavnice u obrascu EVKI PKS rasporediti u odgovarajuću vremensku zonu ovisno o tome kada se sastavlja propisano izvješće. Na primjer, u izvješću koje se sastavlja sa stanjem na dan 31. ožujka 2010. iznos glavnice treba rasporediti u vremensku zonu 3-6 mjeseci (promjena kamatne stope nastupa 1. srpnja tj. nakon 3 mjeseci i 1 dan od datuma izvješća). U izvješću koje se sastavlja sa stanjem na dan 30. lipnja 2010. iznos glavnice treba rasporediti u vremensku zonu do 1 mjesec budući je promjena kamatne stope 1. srpnja 2010. (dan iza datuma izvješća).

Područje:	Članak 5. Odluke
Tema:	Raspoređivanje pozicija u EVKI obrascu
Broj pitanja:	820
Datum objave odgovora:	22. travnja 2010.
Pitanje:	Kakav je tretman pozicija koje su ugovorene uz promjenljivu ili administrativnu kamatnu stopu, a koji se otplaćuju jednokratnom otplatom pri čemu je dospijeće ranije od mogućnosti promjene kamatne stope. Da li se takvi iznosi raspoređuju u vremenske zone u kojoj dospijevaju pa se tretiraju poput anuitetskih otplata, ili se bez obzira što imaju ranije dospijeće razvrstavaju u razred u kojem je moguće izmijeniti kamatnu stopu. Primjer: Kredit uz administrativnu kamatnu stopu dospijeće za 3 mjeseca, a pretpostavka Banke je da se takve stope mijenjaju svakih 6 mjeseci. Da li iznos raspoređujemo na rok 1-3 mjeseci ili 3-6 mjeseci.
Odgovor:	Kredit odobren uz administrativnu kamatnu stopu koji navodite u primjeru, s dospijećem za 3 mjeseci uz 6 mjeseci repricing raspoređuje se u vremensku zonu 1-3 mjeseci u obrascu EVKI AKS.

Područje:	Članak 5. stavak 6. Odluke
Tema:	Kredit iz sredstava Vladinih programa
Broj pitanja:	339
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. ažurirano: 26. veljače 2010.
Pitanje:	Da li kredite koje kreditna institucija odobrava iz sredstava Vladinih i sličnih programa treba svrstati u EVKI ADM ili EVKI PKS (administrativna kamata zato što ovisi o odluci onog tko odobrava programe)?

Odgovor:	Kredite koje kreditna institucija odobrava iz sredstava Vladinih i sličnih programa kod kojih ona sama nema mogućnost promijene kamatne stope svrstavaju se u obrazac EVKI PKS budući da uprava kreditne institucije ne donosi odluku o eventualnoj promjeni kamatnih stopa ovako odobrenih plasmana.
----------	---

Područje:	Članak 5. stavak 6. Odluke
Tema:	Pozicije definirane kao administrativne kamatne stope
Broj pitanja:	304
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. ažurirano: 26. veljače 2010.
Pitanje:	Koje su pozicije definirane kao administrativne kamatne stope? Da li su to sve pozicije koje se odnose na kredite (dani i primljeni), okvirne kredite, depozite i <i>a vista</i> sredstva (dana i primljena), budući da Uprava svojom odlukom određuje i promjenjive i fiksne kamatne stope?
Odgovor:	Administrativnom kamatnom stopom smatra se kamatna stopa koje se može promijeniti temeljem odluke uprave kreditne institucije, za razliku od promjenjive kamatne stope koja se mijenja ovisno o tržišnim ili drugim uvjetima, a ne ovisi o odluci uprave kreditne institucije (to je slučaj kada se radi o referentnim kamatnim stopama LIBOR, EURIBOR, ZIBOR, ili su određene temeljem zakona npr. eskontna kamatna stopa i sl.).

Područje:	Članak 5. stavak 6. Odluke
Tema:	Administrativna kamatna stopa
Broj pitanja:	376
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. ažurirano: 26. veljače 2010. i 28. travnja 2017.
Pitanje:	Člankom 5. stavkom 7. propisano je da je kreditna institucija dužna provesti sve navedene radnje kako bi mogla utvrditi razdoblje u kojem bi takve pozicije uključila u izvještaj (administrativne kamatne stope). Da li je u internom aktu moguće odrediti da će Uprava kreditne institucije mjesečno/tromjesečno odlučivati o promjenama tih istih kamatnih stopa ili na sjednicama ALCO-a, te da to bude temelj na osnovu kojeg bi se te pozicije svrstavale u razred do mjesec ili tri mjeseca ovisno o učestalosti sastanaka na kojima se raspravlja mogućnost promjene tih kamatnih stopa?
Odgovor:	Člankom 5. stavkom 6. Odluke propisano je da je kreditna institucija dužna procijeniti kolika je vjerojatnost i učestalost promjene kamatnih stopa pozicija s procijenjenom promjenjivom kamatnom stopom za vrijeme njihovog trajanja. Takva procjena se zasniva na raznim internim i eksternim faktorima navedenim u tom stavku, a koji mogu utjecati na promjenu administrativnih kamatnih stopa, pri čemu učestalost sastanaka ALCO odbora na kojima se raspravlja o mogućnosti promjene tih kamatnih stopa svakako ne može biti jedini faktor na temelju kojeg će kreditna institucija raspoređivati pozicije s ovako ugovorenom kamatnom stopom u razrede dospijeca.

Područje:	Članak 9.
Tema	Izvještavanje o kamatnom riziku u knjizi banke korištenjem

	standardiziranog supervizorskog izvještavanja
Broj pitanja:	2354
Datum objave odgovora:	28. travnja 2017.
Pitanje:	<p>Budući da su kreditne institucije koje spadaju u kategoriju O-SII obvezne provoditi interni sustav mjerenja, a Odlukom o kamatnom riziku u knjizi banke je predviđeno jedinstveno standardno izvještavanje, u svrhu supervizorske usporedbe institucija (benchmarking), znači li to da O-SII kreditne institucije moraju nastaviti izvještavati prema HNB-u koristeći standardni pristup?</p> <p>Ukoliko O-SII prema HNB-u moraju izvještavati u skladu s internim mjerenjem, moramo li se pridržavati zahtjeva propisanih za standardno mjerenje? Npr. iz Članka 2.1.6. Upute za jedinstvenu primjenu odluke o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke – "sredstva obvezne pričuve izdvojena u kunama kod središnje banke uključuju se u obrazac EVKI PSK u vremensku zonu od 6 do 12 mjeseci". U sklopu internog mjerenja kamatnog rizika sredstva obvezne pričuve imaju drugačiji tretman od navedenog u Uputi?</p> <p>Točka 5. obrazaca za izvještavanje prema HNB-u ima propisane standardne pondere. Kako prikazati izloženost kamatnom riziku ukoliko koristimo interno mjerenje? S obzirom na to da se interna metodologija može razlikovati u odnosu na pretpostavke pojednostavljenoga izračuna procjene promjene ekonomske vrijednosti knjige banke, predlaže se ukidanje kontrola u odgovarajućim obrascima u skladu s kojima se očekuju ponderi definirani člankom 5. Odluke.</p>
Odgovor:	<p>U slučaju O-SII institucija Odluka člankom 4. predviđa provođenje internog sustava mjerenja. Nadalje, stavak 2. članak 9. Odluke određuje obvezu izvještavanja HNB-a korištenjem propisanih izvještaja bez obzira na to primjenjuje li kreditna institucija pojednostavljeni izračun iz članka 5. Odluke ili ne primjenjuje. Riječ je o unificiranim standardnim obrascima s usporedivim pozicijama, ali je kao podlogu za izračun potrebno koristiti internu metodologiju kreditne institucije.</p> <p>Tako npr. umjesto izvještajno zahtijevanih 13 vremenskih zona kreditna institucija može interno koristiti drukčije razrede, ali za potrebe izvještavanja prema HNB-u se očekuje da se interne pozicije premapiraju u regulatorne zone ili ako su interno drugačije poredane pozicije bilance, očekuje se njihovo uvrštavanje u odgovarajuće retke izvještaja.</p> <p>Prijedlog za ukidanjem kontrola u odgovarajućim obrascima se prihvaća. Stoga u slučaju korištenja internog sustava mjerenja koje je drugačije od supervizorskog pojednostavljenog izračuna mogu se zanemariti regulatorni ponderi dani u članku 5. Odluke. Tada je potrebno u redak "Ukupne neto pozicije" EVKI obrazaca (po sve tri vrste kamatnih stopa) unijeti vrijednosti dobivene interno izračunatim ponderima, a u redak "Ponderi" unose se odgovarajuće uprosječene vrijednosti za svaku zonu kako bi dobili odgovarajuću vrijednost interno izračunate "Ponderirane pozicije – EVKI" po vrsti kamatne stope i po zoni.</p>

Područje:	Uputa - izvješća
Tema:	Konsolidirano izvješće
Broj pitanja:	722
Datum objave odgovora:	22. travnja 2010.
Pitanje:	Kakav je tretman internih odnosa između članica grupe odnosno da li je i u konsolidiranom izvješću o kamatnom riziku u knjizi banke dopušteno eliminiranje transakcija između osoba iz grupe kreditnih institucija?
Odgovor:	U konsolidiranom izvješću o kamatnom riziku u knjizi banke dopušteno je eliminiranje transakcija između nadređene banke i članica grupe koje se konsolidiraju metodom pune konsolidacije.

Područje:	Uputa za jedinstvenu primjenu Odluke - Općenito
Tema:	Popunjavanje obrazaca
Broj pitanja:	338
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009.
Pitanje:	Da li je ispravno u obrasce uvrštavati samo iznose nedospjelih glavnica, a ne i iznose kamata i naknada koje se vežu uz njih, te dospjele glavnice?
Odgovor:	U obrasce se uključuje iznos nedospjele glavnice prema preostalom roku dospijeca kad je riječ o fiksnoj kamatnoj stopi ili prema vremenu do slijedeće promjene kad se radi o pozicijama s promjenljivom kamatnom stopom. Kamate i naknade nisu kamatno osjetljive pozicije.

Područje:	Uputa za jedinstvenu primjenu Odluke - Opći dio
Tema:	Općenito o popunjavanju obrazaca
Broj pitanja:	557
Datum objave odgovora:	26. veljače 2010.
Pitanje:	U Odluci o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke stoji da se iznosi izraženi u stranim valutama preračunavaju u kune primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke koji vrijedi na izvještajni datum. Da li isto vrijedi i za plasmane koji su indeksirani jednosmjernom valutnom klauzulom i koji se po novom statističkom i bonitetnom izvješću računaju po ugovorenom tečaju (JVK tečaj)?
Odgovor:	Odredba Odluke da se iznosi izraženi u stranim valutama preračunavaju u kune primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke koji vrijedi na izvještajni datum, za potrebe izvještavanja po ovoj Odluci, odnosi se i na plasmane indeksirane jednosmjernom valutnom klauzulom.

Područje:	Uputa
Tema:	Tretman pojedinih pozicija
Broj pitanja:	719 b
Datum objave odgovora:	22. travnja 2010.
Pitanje:	Da li se u obrascima EVKI FKS, EVKI PKS i EVKI AKS u pozicije Krediti stanovništvu i Depoziti stanovništvu uključuju i obrtnici?

Odgovor:	Za potrebe izvješćivanja u skladu s Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke važno je da su sve stavke koje su osjetljive na promjenu kamatnih stopa uključene u odgovarajuće obrasce sukladno internim aktima kojima se određuje način promjene kamatne stope pri čemu je potrebno u svakom izvješću zadržati isti kriterij kod određivanja sektora u koji su svrstane pojedine pozicije. Na primjer, ukoliko kreditna institucija promjenom odluke o kamatnim stopama istovremeno mijenja kamatnu stopu obrtnicima i ostalim trgovačkim društvima u tom slučaju bi obrtnici bili svrstani u poziciju trgovačka društva.
----------	--

Područje:	Uputa
Tema:	Tretman pojedinih pozicija
Broj pitanja:	719 c
Datum objave odgovora:	22. travnja 2010.
Pitanje:	Prema kojem kriteriju su definirana trgovačka društva (kod pozicija kredita) odnosno ostala trgovačka društva (kod pozicija depozita) i da li to znači da sve kredite i depozite koji se ne mogu rasporediti u gore navedene pozicije idu u poziciju Ostali krediti i Ostali oročeni depoziti?
Odgovor:	U poziciji Krediti trgovačkim društvima raspoređuju se stavke koje se odnose na kredite trgovačkim društvima. Stavke koje nisu svrstane u pozicije Krediti stanovništvu ili Krediti trgovačkim društvima raspoređuju se u poziciju Ostali krediti. Kad se radi o pozicijama na strani obveza u poziciju Depoziti ostalih trgovačkih društava raspoređuju se depoziti svih trgovačkih društava, a stavke oročenih depozita koje nisu uključene u poziciju Depoziti stanovništvu i u poziciju Depoziti ostalih trgovačkih društava raspoređuju se u poziciju Ostali oročeni depoziti.

Područje:	Uputa
Tema:	Tretman pojedinih pozicija
Broj pitanja:	859
Datum objave odgovora:	22. travnja 2010.
Pitanje:	Da li se depoziti stanovništva koji imaju mogućnost prijevremenog razročenja prikazuju u retku "Depoziti stanovništva" ili "Ostali oročeni depoziti". Za što je predviđen redak "Depoziti ostalih trgovačkih društava" i "Ostali oročeni depoziti"?
Odgovor:	Depoziti stanovništvu bez obzira da li se radi o depozitima koji imaju mogućnost prijevremenog razročenja ili ne prikazuju se u poziciji "Depoziti stanovništva". U poziciji "Depoziti ostalih trgovačkih društava" prikazuju se depoziti trgovačkih društava a u poziciju Ostali oročeni depoziti svi ostali depoziti koji nisu obuhvaćeni u pozicije "Depoziti stanovništva" i "Depoziti ostalih trgovačkih društava".

Područje:	Dio 2.1. Obrasci EVKI FKS, EVKI PKS i EVKI AKS
Tema:	Tretman pojedinih stavaka u obrascima EVKI FKS, EVKI PKS i EVKI AKS
Broj pitanja:	558

Datum objave odgovora:	26. veljače 2010.
Pitanje:	Da li banka u izvještaj treba uključiti sredstva koja prima od HBOR-a uz kamatnu stopu 0%? Ista sredstva se na strani aktive plasiraju klijentima uz određenu kamatnu stopu?
Odgovor:	Sredstva primljena od HBOR-a uz kamatnu stopu 0% koja se plasiraju klijentima uključuju se u izvještaj jednako kao i ta ista sredstva koja se plasiraju klijentima uz određenu kamatnu stopu.

Područje:	Izvješća EVKI FKS, EVKI PKS i EVKI AKS
Tema:	Tretman pojedinih pozicija u obrascima EVKI FKS, EVKI PKS i EVKI AKS
Broj pitanja:	684
Datum objave odgovora:	26. veljače 2010.
Pitanje:	<p>Pozicije s opcijom prijevremenog razročenja ili prijevremene otplate nisu posebno izdvojene jer tu opciju sadrže gotovo svi ugovori o depozitu ili kreditu.</p> <p>Pitanje: ukoliko banka nema knjigu trgovanja, na koji način i u koje vremenske zone se razvrstavaju ove pozicije?</p>
Odgovor:	Pozicije s opcijom prijevremenog razročenja ili prijevremene otplate razvrstavaju se u vremenske zone prema preostalom roku do dospelja (FKS) ili prema roku do slijedeće promjene kamatnih stopa (PKS) ili prema roku kada se kamatne stope mijenjaju temeljem odluke uprave (AKS). Prikazuju se ili kao krediti stanovništvu, trgovačkim društvima ili ostali krediti (za stavke imovine) ili primljeni krediti (za stavke obveze), a kad se radi o depozitima u stavke "ostali oročeni depoziti".

Područje:	Uputa - dio 2.1. stavak 5. točka 1.
Tema:	Mjениčna jamstva - mjenice
Broj pitanja:	341
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009.
Pitanje:	Da li se mjenice svrstavaju u izvještaj?
Odgovor:	Sukladno točki 2.1. Upute za jedinstvenu primjenu Odluke mjениčna jamstva ne smatraju se kamatno osjetljivim pozicijama te se ne uključuju u izvješća propisana Odlukom. Međutim, bilančne stavke imovine koje se vežu za mjenice (akceptni kredit i eskont) predstavljaju kamatno osjetljive pozicije pa se sukladno Odluci iskazuju u propisana izvješća.

Područje:	Dio 2.1. Obrasci EVKI FKS, EVKI PKS i EVKI AKS
Tema:	Tretman pojedinih stavaka u obrascima EVKI FKS, EVKI PKS i EVKI AKS
Broj pitanja:	586
Datum objave odgovora:	26. veljače 2010.
Pitanje:	Da li se u obrasce EVKI uključuju sredstva na Obračunskom računu banke u NKS te Žiro račun (račun za namirenje)?

Odgovor:	U obrasce EVKI potrebno je uključiti sredstva na Obračunskom računu banke u NKS te Žiroračun (račun za namirenje) na poziciji I A vista sredstva 1. Tekući računi. U novoj Odluci o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke novi naziv pozicije glasi: "Tekući i žiroračuni".
----------	--

Područje:	Uputa - dio 2.1. stavak 5. točka 4.
Tema:	Neiskorištena sredstva po odobrenim/primljenim kreditima za prekoračenja po tekućim računima, revolving kreditima i sl.
Broj pitanja:	355
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. ažurirano 26. veljače 2010.
Pitanje:	Da li se u smislu Odluke neiskorištena sredstva po odobrenim/primljenim kreditima za prekoračenja po tekućim računima, revolving kreditima i sl. također tretiraju kao pozicije iskorištenih sredstava odnosno da li se i te pozicije raspoređuju u prve četiri vremenske zone?
Odgovor:	U skladu s odredbama točke 4. stavka 5. dijela 2.1. Odluke u obzir se uzimaju samo iskorištena sredstva za prekoračenja po tekućim računima, revolving kreditima i sl.

Područje:	Uputa - dio 2.1. stavak 5. točka 5.
Tema:	Tretman pojedinih pozicija - devizna obvezna pričuva
Broj pitanja:	718
Datum objave odgovora:	22. travnja 2010.
Pitanje:	Da li je potrebno uključiti sredstava obvezne pričuve u devizama izdvojena kod HNB u obrazac EVKI PKS budući je trenutno kamatna stopa na sredstva obvezne pričuve u devizama izdvojene kod HNB-a 0%?
Odgovor:	Sredstva obvezne pričuve u devizama izdvojena kod HNB smatraju se osjetljivim na promjene kamatnih stopa te se uključuju u obrazac EVKI PKS bez obzira na činjenicu da je trenutno kamatna stopa na ova sredstva 0%.

Područje:	Uputa - dio 2.1. stavak 5. točka 7.
Tema:	Tretman pojedinih pozicija - repo transakcije
Broj pitanja:	858
Datum objave odgovora:	22. travnja 2010.
Pitanje:	Banka je dana 31.12.2009. na temelju Trezorskih zapisa s dospijećem do 6 mjeseci u iznosu 10.000.000,00 HRK napravila repo s drugom financijskom institucijom i za to dobila iznos od 9.500.000,00 HRK. Repo je ugovoren na rok od 3 mjeseca. Na koji način treba prikazati repo transakciju?
Odgovor:	U skladu s odredbama točke 7. stavka 5. dijela 2.1. Upute za jedinstvenu primjenu Odluke u primjeru koji navodite primljeni kredit od HRK 9.500.000 na rok od 3 mjeseca prikazujete u vremensku zonu 1-3 mjeseca a trezorske zapise u izvješću EVKI se prikazuju u vremensku zonu 3-6 mjeseci.

Područje:	Uputa - dio 2.1. stavak 5., točka 8.
Tema:	Tretman vrijednosnih papira
Broj pitanja:	356
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. ažurirano 26. veljače 2010.
Pitanje:	Na koji način se tretiraju vrijednosni papiri (npr. trezorski zapisi, obveznice i komercijalni zapisi) ako su ugovoreni uz fiksnu kamatnu stopu – da li ih stavljamo u vremenski razred do dana dospijeca ili procjenjujemo mogućnost promjene kamatnih stopa na buduća izdanja takvih instrumenata u vremenu do njihova dospijeca?
Odgovor:	Vrijednosni papiri (npr. trezorski zapisi, obveznice i komercijalni zapisi) ako su ugovoreni uz fiksnu kamatnu stopu raspoređuju se u vremenske zone prema preostalom vremenu do dospijeca.

Područje:	Uputa - dio 2.1. stavak 5. točka 10.
Tema:	Tretman pojedinih pozicija - ulaganja u fondove
Broj pitanja:	720
Datum objave odgovora:	22. travnja 2010.
Pitanje:	Da li se sva ulaganja u fondove smatraju kamatno osjetljivim pozicijama, odnosno da li su ulaganja u dioničke fondove cjenovno osjetljive pozicije, a primjerice ulaganja u novčane fondove kamatno osjetljive pozicije bilance?
Odgovor:	U poglavlju 2.1. Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke, u dijelu koji govori o tretmanu pojedinih pozicija u obrascima u točki 10. propisano je da se ulaganja u investicijske fondove raspoređuju ovisno o strukturi ulaganja fonda u kamatno osjetljive instrumente; ako kreditna institucija nije upoznata sa stvarnom strukturom ulaganja fonda, procjenjuje udio i strukturu kamatno osjetljivih stavki na temelju prospekta fonda. U slučaju kada ste upoznati sa stvarnom strukturom ulaganja fonda bez obzira da li se radi o dioničkom, obvezničkom, novčanom ili mješovitom fondu u poziciju "Ulaganja u fondove" raspoređuju se samo ulaganja fonda u kamatno osjetljive instrumente. Za potrebe izvještavanja prema ovoj Odluci dionice se ne smatraju kamatno osjetljivim pozicijama. Međutim, ako dionički fond osim ulaganja u dionice ulaže i u neke kamatno osjetljive instrumente, npr. 20% ulaganja u depozite kod banaka, u tom slučaju alikvotni dio ulaganja u taj investicijski fond uključuje se u obrasce EVKI u navedenom postotku.

Područje:	Dio 2.1. stavak 5. točka 11. Upute
Tema:	Ulazni podaci
Broj pitanja:	199
Datum objave odgovora:	31. srpnja 2009. ažurirano 26. veljače 2010.
Pitanje:	Da li se u smislu definiranja ulaznih podataka spomenutog izvještaja može koristiti i Odluka o velikim izloženostima, članak 5., točka 1., u kojoj je propisano da se uzimaju neto vrijednosti (nakon umanjenja ispravaka vrijednosti) budući da je u točki 4. istog članka propisano da „Izloženost mora biti jednaka zbroju izloženosti koje proizlaze iz pozicija knjige banke i

	izloženosti koje proizlaze iz pozicija knjige trgovanja...“? Ukoliko je pozitivan odgovor na prethodno pitanje, da li se u tom slučaju ispravak vrijednosti proporcionalno raspoređuje po vremenskim zonama (shodno visini postotka ispravka vrijednosti po svakom nedospjelom anuitetu) ili je pak potrebno cijeli ispravak vrijednosti iskazati u intervalu 0 – 30 dana?
Odgovor:	Bilančne i izvanbilančne pozicije u pojedinim obrascima iz Odluke se iskazuju u njihovoj neto knjigovodstvenoj vrijednosti. Tako na primjer, ako govorimo o kreditima onda je to nadoknadivi iznos kod plasmana "B" skupine. Raspored po vremenskim zonama se vrši prema očekivanoj dinamici naplate. Nadalje, u točki 11. stavku 5. dijela 2.1. Upute navodi se da "stavke ispravaka vrijednosti za plasmane rizične skupine A na skupnoj osnovi ne uključuju se u navedene obrasce".

Područje:	Dio 2.1. stavak 5. točka 12. Upute
Tema:	Uključivanje u vremenske zone plasmana s fiksnom kamatnom stopom
Broj pitanja:	65
Datum objave odgovora:	12. veljače 2009. ažurirano 26. veljače 2010.
Pitanje:	U Uputi za jedinstvenu primjenu Odluke o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke na kraju točke 2.1. pod 12. navodi se da se stavke kod kojih je kreditna institucija izvršila rezerviranja na pojedinačnoj osnovi - plasmani klasificirani u skupinu B – uključuju u vremenske zone prema dinamici kako je utvrđeno prilikom utvrđivanja nadoknativog iznosa istih. Da li pri uključivanju u vremenske zone treba voditi računa o vrsti kamatne stope takvih plasmana te na način opisan pod 12. rasporediti samo takve plasmane sa ugovorenom fiksnom kamatnom stopom?
Odgovor:	Sve kamatno osjetljive pozicije uključuju se u izračun promjene ekonomske vrijednosti knjige banke kreditne institucije prema ugovorenoj kamatnoj stopi.

Područje:	Uputa - dio 2.1. stavak 5. točka 12.
Tema:	Tretman pojedinih pozicija - plasmani razvrstani u skupinu B
Broj pitanja:	857
Datum objave odgovora:	22. travnja 2010.
Pitanje:	Kako u obrascima ispravno prikazati dospjelu i nedospjelu glavnica plasmana raspoređenih u rizičnu skupinu B?
Odgovor:	Plasmani raspoređeni u rizičnu skupinu B u obrasce propisane Odlukom raspoređuju se prema dinamici očekivanog priljeva bez obzira da li se radi o dospjeloj ili nedospjeloj obvezi, a u skladu s mogućnošću promjene kamatne stope. Preostale dospjele pozicije knjige banke tj. plasmani klasificirani u rizičnu skupinu A ne smatraju se kamatno osjetljivim, te se iz tog razloga ne uključuju u propisane obrasce.

Područje:	Dio 2.1. Upute stavak 5. točka 13.
Tema:	Tretman pojedinih pozicija u obrascima EVKI FKS, EVKI PKS i EVKI AKS
Broj pitanja:	685

Datum objave odgovora:	26. veljače 2010.
Pitanje:	Da li se odredbe točke 13. koja glasi: "13. stavke kod kojih je kreditna institucija izvršila rezerviranja/ispravke vrijednosti, a ne može utvrditi iznose i dinamiku očekivane otplate glavnice , raspoređuju se u vremensku zonu od 2 do 3 godine" primjenjuju ovisno o ugovorenoj kamatnoj stopi? Da li ukoliko se radi o plasmanu kod kojeg je kamatna stopa administrativna možemo primijeniti vlastite pretpostavke o mogućnosti promjene kamatne stope, ukoliko prema vlastitim pretpostavkama mogućnost promjene kamatne stope nastupa ranije?
Odgovor:	Odredba točke 13. odnosi se na stavke kod kojih banka ne može utvrditi koliki je nadoknadiivi dio glavnice i kada će i kojom dinamikom će naplatiti glavicu. Ovisno o ugovorenoj odnosno procijenjenoj kamatnoj stopi ove stavke, u iznosu umanjenom za ispravak vrijednosti, raspoređuju se u obrasce EVKI FKS u zonu od 2 do 3 godine dok se u obrascima EVKI PKS i EVKI AKS raspoređuju u vremenske zone prema preostalom roku do slijedeće promjene kamatne stope ukoliko je on manji od 2 do 3 godine. Ako je banka u saznanju, odnosno ako je na temelju odgovarajućih dokaza, procijenila u kojem iznosu i kada će nastupiti otplata glavnice, utvrđeni iznos može rasporediti u raniju, procijenjenu vremensku zonu.

Područje:	Uputa - dio 2.1. stavak 5. točka 13.
Tema:	Tretman pojedinih pozicija - plasmani razvrstani u skupinu B
Broj pitanja:	861
Datum objave odgovora:	22. travnja 2010.
Pitanje:	Kada se govori o plasmanima razvrstanih u rizičnu skupinu B, a za koje Banka ne može utvrditi iznose i dinamiku očekivane otplate glavnice da li se to odnosi na plasmane koje je Banka razvrstala u rizičnu skupinu B samo na temelju dana kašnjenja?
Odgovor:	Sve plasmane za koje je kreditna institucija izvršila ispravak vrijednosti i svrstani su u rizičnu skupinu B, a za koje kreditna institucija ne može utvrditi dinamiku i iznos očekivane otplate u skladu s odredbom točke 13. stavka 5. dio 2.1. Upute za jedinstvenu primjenu Odluke raspoređuju se u obrasce EVKI FKS u zonu od 2 do 3 godine dok se u obrascima EVKI PKS i EVKI AKS raspoređuju u vremenske zone prema roku do slijedeće promjene kamatne stope ukoliko je taj rok manji od 2 do 3 godine.

Područje:	Dio 2.1. Upute stavak 5. točka 14.
Tema:	Tretman pojedinih pozicija u obrascima EVKI FKS, EVKI PKS i EVKI AKS
Broj pitanja:	686
Datum objave odgovora:	26. veljače 2010.
Pitanje:	Odredba točke 14. glasi: "14. imovina i obveze s obročnom otplatom raspoređuju se u vremenske zone u skladu s ugovorenim otplatnim planom u iznosu rate glavnice odnosno anuiteta glavnice; " Da li i kod tih

	stavaka moramo voditi računa prvenstveno o mogućnosti promjene kamatnih stopa? Da li se obročna naplata/otplata odnosi samo na fiksnu kamatnu stopu?
Odgovor:	<p>Stavke iz knjige banke se prvenstveno raspoređuju u određene vremenske zone prema ugovorenoj kamati u pozicije s fiksnom, promjenljivom ili administrativnom kamatnom stopom. Pritom treba voditi računa da se imovina i obveze s obročnom otplatom raspoređuju u skladu s ugovorenim otplatnim planom u iznosu rate ili anuiteta glavnice u skladu s mogućnošću promjene kamatnih stopa.</p> <p>Ako se radi o fiksnoj kamatnoj stopi anuiteti se raspoređuju u skladu s ugovorenim otplatnim planom u vremenske zone prema preostalom roku do dospijeca.</p> <p>Ako se radi o kreditu s promjenljivom KS (na primjer 3M LIBOR i mjesečnim anuitetom) onda se mjesečni anuitet raspoređuje u vremensku zonu do 1 mjesec, a ostatak kredita u zonu 1-3 kad nastaje stvarno ponovno vrednovanje kamatne stope.</p> <p>U slučaju kada se radi o administrativnoj KS i mjesečni anuitet (npr. za koju je uprava kreditne institucije procijenila da se mijenja svakih 6 mjeseci) anuitete raspoređujemo na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi anuitet u zonu do 1 mjesec - 2. i 3. anuitet u zonu 1-3 mjeseca i - ostatak glavnice u zonu 3 do 6 mjeseci tj. kad nastaje stvarno ponovno vrednovanje kamatne stope.

Područje:	Dio 2.1. Upute stavak 5. točka 14.
Tema:	Tretman pojedinih stavaka u obrascima EVKI FKS, EVKI PKS i EVKI AKS
Broj pitanja:	559
Datum objave odgovora:	26. veljače 2010.
Pitanje:	<p>Sukladno točki 2.1. Upute za jedinstvenu primjenu Odluke, imovina i obveze s obročnom otplatom raspoređuju se u vremenske zone u skladu s ugovorenim otplatnim planom u iznosu rate glavnice odnosno anuiteta glavnice (točka 14.). Da li to znači da se kod tih stavaka primjenjuju odredbe iz članka 5. stavak 3., 4. i 7. Odluke i točke 2.1. Upute, tj. na sljedeći način:</p> <p>Primjer: ako je kredit ugovoren uz 3M Euribor i mjesečne anuitete, kako ga je ispravno uvrstiti u izvještaj? Ako takav kredit po repricing periodu spada u vremensku zonu 1-3 mjeseca da li se onda jedan anuitet uključuje u vremensku zonu do 1 mjesec, a cijeli ostatak kredita u 1-3 mjeseca sukladno prvoj sljedećoj promjeni kamatne stope?</p>
Odgovor:	Kredit uz ugovoreni 3M EURIBOR uz mjesečne anuitete uključuje se u izvještaj EVKI PKS na način da se prva rata, budući se radi o mjesečnom anuitetu, prikaže u vremensku zonu do 1 mjesec, a ostatak kredita u vremensku zonu 1-3 mjeseca u skladu s vremenom do sljedeće promjene kamatne stope.

Područje:	Dio 2.1. Upute stavak 5. točka 15.
Tema:	Tretman pojedinih pozicija u obrascima EVKI FKS, EVKI PKS i EVKI AKS
Broj pitanja:	687
Datum objave odgovora:	26. veljače 2010.
Pitanje:	Kod plasmana raspoređenih u rizičnu skupinu B, a koji su na dospeljoj obvezi da li se primjenjuje odredba o tome da se razvrstavaju po dinamici očekivanog priljeva ili se tretiraju kao dospjela pa se ne uključuju?
Odgovor:	Plasmani raspoređeni u rizičnu skupinu B raspoređuju se prema dinamici očekivanog priljeva bez obzira da li se radi o dospeljoj ili nedospeljoj obvezi, a u skladu s mogućnošću promjene kamatne stope.